

Przypomnienie

- Przestrzeń liniowa nad ciałem K to $(V, +, \cdot)$
spełniającymi "podobne" do woli następujące.

Przykład Niedzieliem K jest $(K^{n \times m}, +, \cdot)$. lubie, moze

- $W \leq V$, jest podprzestrzenią V gdy
 $\forall v, w \in W \quad k \cdot v + l \cdot w \in W$.

Uwaga Niedzieliem V p. lin nad K :
 $\{\emptyset\}, V \leq V$.

Podprzestrzenie $\mathbb{R}^3$:

$$1. \{\emptyset\} = \{(0,0,0)\} \leq \mathbb{R}^3$$

2. Proste przedziały prostopadłe do wektorów

$$\text{bo } v \in W \text{ to } k \cdot v \in W, \{k \cdot v : k \in \mathbb{R}\} - \text{prosta}$$

3. Przeszczepy przedziały prostopadłe do $(0,0,0)$.

$$v \notin W, \text{ to } k \cdot v + l \cdot w \in W \quad \{k \cdot v + l \cdot w : k, l \in \mathbb{R}\} - \text{przeszczepa}$$

4. Przestrzeń $\mathbb{R}^3$

$$\text{Niedzieliem } v, w, u \in \mathbb{R}^3 \text{ mamy } \{k \cdot v + l \cdot w + m \cdot u : k, l, m \in \mathbb{R}\}$$

P2. $W = \{(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 : x+y+z=t\}$. Wtedy $W \leq \mathbb{R}^4$

bo:

Niedzieliem $v, w \in W$, $k \in \mathbb{R}$

$$\text{Wtedy } v = (x, y, z, t) \quad \text{gdzie } t = x+y+z$$

$$w = (a, b, c, d) \quad d = a+b+c$$

$$1. v+w = (x+a, y+b, z+c, t+d) \in W \quad \text{bo}$$

$$t+d = \underline{x+y+z} + a+b+c = (x+a) + (y+b) + (z+c)$$

$$2. k \cdot v = (kx, ky, kz, kt) \in W$$

$$kt = k(x+y+z) = kx + ky + kz$$

Uwaga Nazywamy $(V, +, \cdot)$ przestrzenią liniową nad K , $W \subseteq V$ wtedy:
 $(W, +, \cdot)$ jest przestrzenią liniową nad K .

D-d $\Leftarrow$ c.d. [$\forall \in W$ bo $v \in W \rightarrow \forall v \in W$ iż $\forall \in W$]

Przykład. Udowodnić, że $K_n[x] = \{f \in K[x] : sf(f) \leq n\} + , \cdot$
jest przestrzeń liniowa.

D-d Wiemy $K[x]$ jest przestrzenią liniową,
wyświetrzyć $K_n[x] \leq K[x]$ iż
(1) $f, g \in K_n[x] \rightarrow f+g \in K_n[x]$ ok.
2 $k \in K, f \in K_n[x] \rightarrow k \cdot f \in K_n[x]$ ok.

a) Kombinacją liniową wektora $v_1, v_2, \dots, v_n$ nazywamy
kiedy wektor $k_1 v_1 + k_2 v_2 + \dots + k_n v_n$ gdzie $k_1, \dots, k_n \in K$

• $\text{Span}(A) = \text{zbiór kombinacji liniowych wektora } A \subseteq V$.
 $\text{Span}(A) \leq V$, gdy $A \subseteq V$.

• Niedzieli V przestrzeń liniowa nad K , $A \subseteq V$.

Zbiór A nazywamy liniowo niezależny, gdy:

$$\forall v \in A \quad v \notin \text{Span}(A \setminus \{v\}).$$

• Przykład $\{(1,0), (0,1)\}$ są lini. niez.

$$(1,0) \neq k(0,1) = (0,k)$$

Fakt. Zbiór $A = \{v_1, v_2, \dots, v_n\} \subseteq V$ jest liniowo niezależny $\Leftrightarrow$
 $\forall k_1, k_2, \dots, k_n \in K \quad \sum_{i=1}^n k_i v_i = \emptyset \rightarrow k_1 = k_2 = \dots = k_n = 0$.

D-d. $\rightarrow$:

Niewprost, niedzieli pewnych $k_1, k_2, \dots, k_n$ nie wszystkich różnych $\emptyset$
zad满dzri $\sum_i k_i v_i = \emptyset$

$$\begin{aligned} \text{tzn } k_1 v_1 + k_2 v_2 + \dots + k_n v_n &= \emptyset \quad b_{20} \quad k_1 \neq 0. \\ k_1 v_1 &= -k_2 v_2 - \dots - k_n v_n \quad | \cdot k_1^{-1} \\ v_1 &= -\frac{k_2}{k_1} v_2 - \frac{k_3}{k_1} v_3 - \dots - \frac{k_n}{k_1} v_n \end{aligned}$$

Wiec $v_1 \in \text{Span}\{v_2, v_3, \dots, v_n\}$

Wiec $\{v_1, v_2, \dots, v_n\}$ NIE jest liniowo niezależna.

$\leftarrow$: Niestety zauważmy że A nie jest liniowo niezależna, że dla pewnego $v_i \in A$, $v_i \in \text{Span}(A \setminus \{v_i\})$

Wiec

$$v_i = k_1 v_1 + k_2 v_2 + \dots + k_{i-1} v_{i-1} + k_{i+1} v_{i+1} + \dots + k_n v_n$$

$$\text{Wtedy } k_1 v_1 + k_2 v_2 + \dots + k_{i-1} v_{i-1} + (-1)v_i + \dots + k_n v_n = \emptyset$$

Zauważmy, że wszystkie współczynniki są zerami.

Wniosek z Faktu nie jest spreczny. $\square$

BAZA PRZESTRZENI.

Def Nied V przestrzeń liniowa nad K, $B \subseteq V$

Zbiór B nazywamy bazą V gdy:

1. B jest liniowo niezależny
2. $\text{Span}(B) = V$

Rozw. B = $\{(1,0), (0,1)\}$ baza $\mathbb{R}^2$ bo

1. B jest liniowo niezależny, wtedy.

$$\begin{aligned} 2. \text{Span}(B) &= \{x \cdot (1,0) + y(0,1) : x, y \in \mathbb{R}\} = \\ &\{ (x, y) : x, y \in \mathbb{R} \} = \mathbb{R}^2. \end{aligned}$$

P2. B = $\{(1,2), (1,3)\}$ jest bazą $\mathbb{R}^2$ bo.

1. B jest liniowo niezależny.

Nied dla pewnych $k_1, k_2 \in \mathbb{R}$ zachodzi

$$k_1(1,2) + k_2(1,3) = \underline{0} = (0,0), \text{ wiedz } \\ (\underline{k_1+k_2}, \underline{2k_1+3k_2}) = (\underline{0},\underline{0}), \text{ wiedz }$$

$$\begin{cases} k_1+k_2 = 0 \\ 2k_1+3k_2 = 0 \end{cases} \quad \begin{cases} k_2=0 \\ k_1=0 \end{cases} \quad \begin{array}{l} \text{jeżeli } k_1=k_2=0 \\ \text{wtedy } zbiór \text{ jest liniowo nierod.} \end{array}$$

2. $\text{Span}(B) = \mathbb{R}^2$

Niedzieli $(x,y) \in \mathbb{R}^2$. Pokazemy ze istnieja $k_1, k_2 \in \mathbb{R}$

$$k_1(1,2) + k_2(1,3) = (x,y)$$

$$\text{tzn } (k_1+k_2, 2k_1+3k_2) = (x,y)$$

tzn, ze układ równań z niewiadomymi k_1, k_2 ma rozwiązańe dla dowolnych parametrów x, y .

$$\begin{cases} k_1+k_2=x \\ 2k_1+3k_2=y \end{cases} \quad \begin{cases} k_2 = y - 2x \\ k_1 = 3x - y \end{cases}, \text{ szukane } k_1, k_2.$$

□

P3 Baza podprzestrzeni $\mathbb{W} = \{(x_1, y_1, z_1, t) \in \mathbb{R}^4 : t = x+y+z\} \leq \mathbb{R}^4$

Dowolny wektor W jest postaci:

$$(x_1, y_1, z_1, t) = (x_1, y_1, z_1, x+y+z) = \\ (x_1, 0, 0, x_1) + (0, y_1, 0, y_1) + (0, 0, z_1, z_1) = \\ x_1(1, 0, 0, 1) + y_1(0, 1, 0, 1) + z_1(0, 0, 1, 1)$$

• $W = \text{Span}\{(1,0,0,1), (0,1,0,1), (0,0,1,1)\}$

• Pokazac liniową niezależność $\leftarrow$ cw.

wiedz:

$$B = \{(1001), (0101), (0011)\} - \text{Baza } W.$$

Tw. Niech V przestrzeń liniowa nad K .

1. Każda przestrzeń liniowa posiada bazę.

2. Niech $B_1, B_2 \subseteq V$ bazy przestrzeni liniowej V to

$$|B_1| = |B_2|$$

3. Niech A liniowo niezależny podzbior przestrzeni V to istnieje $B \supseteq A$ taka, że B jest bazą V .

4. Niech $B = \{b_1, b_2, \dots, b_n\}$ baza V , oraz $v \in V$. Wtedy istnieje dokładnie jeden ciąg liczb $k_1, k_2, \dots, k_n \in K$ takie, że $v = k_1 b_1 + k_2 b_2 + \dots + k_n b_n$

5. Mogałyby liniowa niezależny podzbior V jest bazą V

D-d (4)

Niech $v \in V$, Skoro $V = \text{Span}(B)$, to

$$v = k_1 b_1 + k_2 b_2 + \dots + k_n b_n \quad k_i \in K$$

Jedynosi. Załatwiający wnioski, że istnieją wone ciągi $k_1, k_2, \dots, k_n \in K$, $l_1, l_2, \dots, l_n \in K$ takie że

$$1. \quad k_1 b_1 + k_2 b_2 + \dots + k_n b_n = v$$

$$2. \quad l_1 b_1 + l_2 b_2 + \dots + l_n b_n = v$$

$$\sim (k_1 - l_1) b_1 + (k_2 - l_2) b_2 + \dots + (k_n - l_n) b_n = 0$$

$$\text{nie wązyste } (k_i - l_i) = 0.$$

Zatem $\{b_1, b_2, \dots, b_n\}$ jest liniowo zależny. Specjalnie!

□

Def. Niech V przestrzeń liniowa nad K .

Wymiarem V nazywamy liczbę $|B|$, gdzie B -baza V , oznaczony $\dim(V) = |B|$.

$$\text{Przykł. 1. } \dim(\mathbb{R}^2) = |\{(1,0), (0,1)\}| = 2$$

$$2. \quad \dim(\mathbb{R}^3) = |\{(1,0,0), (0,1,0), (0,0,1)\}| = 3$$

$$3. \quad \dim(\mathbb{R}[x]) = |\{1, x, x^2, x^3, x^4, \dots\}| = |\mathbb{N}| = \aleph_0$$

Rozważmy wykresy $\{(x, y, z, t) : t = x+y+z\} \cap \{(x, y, z, t) : x=y\} \subseteq \mathbb{R}^4$